

Ouderbetrokkenheid in het voortgezet onderwijs: Succesvolle activiteiten op Amsterdamse middelbare scholen

Driehoeksgesprekken

- Kennismakings- en/of voortgangsgesprekken met de mentor, ouder(s) en de leerling;
- Vooral scholen die de leerlingen een formele rol geven in het gesprek zijn enthousiast over deze vorm;
- Opkomst van ouders is hoog;
- Ouders en school leren elkaar beter kennen;
- Aandacht voor positieve ontwikkelingen, trotse ouders en leerlingen;
- Zie [lectoraat ouders in Rotterdam Zuid](#) voor een concrete handreiking.

Ervaring
in de praktijk:
Munduscollege

Telefonisch uitnodigen voor ouderavonden en -gesprekken

Telefonisch uitnodigen geeft een hogere opkomst dan uitnodigen per brief.

Ervaring
in de praktijk:
Marcanti College
Comenius Lyceum

Inloopmomenten

Informele inloopmomenten zoals een koffieochtend zijn een laagdrempelige vorm van contact tussen ouders en school en tussen ouders onderling.

Gedeelde verantwoordelijkheid binnen de school

Het helpt scholen om taken rondom ouderbetrokkenheid te verdelen, bijvoorbeeld via een duo-mentoraat, een coördinator ouderbetrokkenheid, docenten met extra taken rondom het onderwerp of (indien aanwezig) een zorgcoördinator.

Ervaring
in de praktijk:
Hyperion Lyceum
Calvijn College

Interactieve activiteiten voor ouders

Bijvoorbeeld:

- Een pubquiz waarbij ouders in teams vragen beantwoorden;
- Workshops voor ouders (en leerlingen) rondom profielkeuze;
- Een beroepenmarkt waarbij ouders vertellen over hun beroep;
- Gezamenlijk (avond) eten.

Ervaring
in de praktijk:
Fons Vitae Lyceum
Praktijkcollege
De Dreef

Goed nieuws is ook nieuws

Regelmatig contact, ook als alles goed gaat, helpt scholen om een goede relatie op te bouwen met ouders. Voorbeelden van (positief) contact zijn:

- (Driehoeks)gesprekken;
- Telefonisch contact;
- Mentor- of klassenmails;
- Nieuwsbrieven;
- Informele bijeenkomsten zoals vieringen, en leerlingpresentaties.

Ervaring
in de praktijk:
Orion College
Zuid

Leerlingen hebben een actieve rol in de ouderavond

Bijvoorbeeld:

- Leerlingen geven proeflessen aan ouders;
- Leerlingen presenteren projecten aan ouders;
- Ouderejaars presenteren hun sector- of profielwerkstuk aan ouders en jongerejaars.

Ervaring
in de praktijk:
Cygnus Gymnasium
Over-Y College

Bron: De informatie is afkomstig uit de gesprekken van OIS met Amsterdamse VO scholen tijdens schooljaar 2017/'18. Genoemd zijn activiteiten die door (een deel van) de scholen zelf als succesvol worden ervaren. De genoemde scholen hebben ervaring met deze activiteiten of aanpak, maar zijn hierin niet de enige. Lees de volledige rapportages op www.ois.amsterdam.nl.

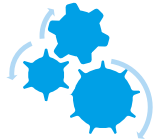
"Zo'n subsidie mobiliseert de energie."

Een kwalitatief onderzoek naar de Voorziening Ouderbetrokkenheid in het voortgezet onderwijs van de gemeente Amsterdam

telefonische interviews met 28 scholen
juni-juli 2018

subsidie Ouderbetrokkenheid VO
schooljaar 2017/'18 en 2018/'19

opbrengsten voor scholen

Ouderbetrokkenheid bij de scholen op de agenda

- ontwikkeling visie en beleid

Contact met ouders is verbeterd

- meer positieve benadering in individueel contact
 - driehoeksgesprekken: gesprek tussen mentor, leerling en ouders, met aandacht voor persoonlijke ontwikkeling
- verbeterde informatievoorziening vanuit school
 - nieuwsbrief of vernieuwing website
 - inzet op informatie- of thema-avonden
- meer ruimte voor inbreng van ouders
 - via ouderraad of klankbordgroep

belemmeringen bij scholen

Beleidsveranderingen kosten tijd en energie

- cultuurverandering nodig op scholen

Moeilijk bereikbare groep ouders

- oudergesprekken leiden niet vanzelfsprekend tot meer contact

inhuur van externe partijen

Voordelen

- brengt nieuwe expertise in de school
- geen extra belasting voor docenten en andere medewerkers

Nadelen

- bereiken weinig ouders
- geen of weinig borging binnen de school
- school heeft minder invloed op invulling activiteiten

Ouderbetrokkenheid bevordert schoolsucces

- Betrokkenheid van ouders heeft een positieve invloed op het schoolsucces van leerlingen, ook in het voortgezet onderwijs.
- Ondersteuning van het leren thuis heeft de grootste positieve invloed op schoolsucces. Bijvoorbeeld: een bemoedigende houding van ouders, thuis praten over school en een rustige plek om huiswerk te maken.
- Ouders zijn meer betrokken als zij zich daartoe uitgenodigd voelen door de school en door hun kind.
- Contact tussen ouders en school helpt beide partijen om beter af te stemmen op de behoeftes van het kind.
- Ouderparticipatie (helpen op school, ouderraad) heeft geen aangetoonde invloed op schoolsucces, maar kan school en ouders wel helpen om een relatie op te bouwen.

*De optimale situatie tussen school en ouders is **een gelijkwaardige samenwerking**. Beide partijen voelen zich verantwoordelijk voor het kind en werken samen om de leerling zo goed mogelijk te begeleiden. **De school** betreft ouders actief en helpt hen om hun kind thuis optimaal te ondersteunen. **Ouders** ondersteunen de schoolontwikkeling van hun kind thuis en voelen zich hiertoe competent en uitgenodigd door de school.*

Meer weten?

- **Het lectoraat ouders in Rotterdam Zuid** biedt in de praktijk ontwikkelde werkwijze aan, inclusief concrete handreikingen, bijvoorbeeld voor het voeren van een *kennismakingsgesprek*.
- **Het CPS** heeft vier basisvormen van ouderbetrokkenheid opgesteld, waaronder het *communicatieplan op maat*.
- De onderzoeksrapporten van **OIS** zijn online beschikbaar.

Wat kunnen scholen doen?

Het is belangrijk dat ouders zich welkom voelen in de school

- Zorg voor duidelijke, individuele uitnodigingen en verspreid deze op tijd.
- Maak vroegtijdig kennis met alle ouders.
- Geef de leerling een actieve rol in de communicatie met ouders, laat hen bijvoorbeeld aanwezig zijn bij individuele gesprekken en ouderavonden.
- Geef (ook) aandacht aan de dingen die goed gaan.

Gelijkwaardigheid is een voorwaarde voor een succesvolle samenwerking

- Geef ouders voldoende invloed op de manier waarop het contact verloopt.
- Informeer en spreek verwachtingen uit, maar luister ook naar de inbreng van ouders.
- Zorg voor een open, responsieve houding, ook bij ouders met een andere sociaaleconomische of culturele achtergrond dan de docent.
- Geef docenten en mentoren voldoende training en begeleiding rondom oudercontact.

Scholen kunnen ouders helpen hun kind thuis te ondersteunen

- Geef veel informatie over het onderwijs en de voortgang van het kind.
- Geef concrete, praktische adviezen aan ouders over hoe zij de schoolloopbaan van hun kind kunnen ondersteunen.
- Interactieve huiswerkopdrachten kunnen ouders en kinderen aanmoedigen om thuis te praten over school en loopbaan.

Bron: Deze informatie en adviezen zijn gebaseerd op de wetenschappelijke literatuur over ouderbetrokkenheid. Een uitgebreide samenvatting van de beschikbare literatuur en een bronnenlijst zijn te vinden in het OIS rapport 'Zo'n subsidie mobiliseert de energie. Een kwalitatief onderzoek naar de Voorziening Ouderbetrokkenheid in het voortgezet onderwijs.' (www.ois.amsterdam.nl)

Gemeente Amsterdam

Deze factsheet is gemaakt door Onderzoek, Informatie & Statistiek in opdracht van OJZ.

Auteurs:

Merel van der Wouden, Renske Hoedemaker.

Bezoekadres:

Oudezijds Voorburgwal 300

Postbus 658, 1000 AR Amsterdam

020 251 0310

m.van.der.wouden@amsterdam.nl

r.hoedemaker@amsterdam.nl

www.ois.amsterdam.nl

Amsterdam, december 2018